

บทที่ 3

สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม และข้อเสนอแนะ

3.1 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ห้างหุ้นส่วนจำกัด วังเจ้าหินอ่อนและแกรนิต ผู้ถือประทานบัตรที่ 32309/16387 โครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ตั้งอยู่ที่ตำบลนากลาง อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ระบุไว้ในหนังสือที่ ทส 1010.2/17944 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2561 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. โครงการได้เปิดทำเหมืองตามแผนผังโครงการกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด
2. โครงการได้เว้นการทำเหมืองในระยะ 50 เมตร จากแนวเส้นทางที่ตัดผ่านด้านทิศเหนือและทิศใต้
3. โครงการได้จัดสร้างบ่อดักตะกอนบริเวณทางด้านทิศใต้ของโครงการเพื่อรองรับน้ำไหลบ่าที่เกิดขึ้นบริเวณหน้าเหมือง
4. โครงการได้ก่อสร้างเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่หน้าเหมืองกับโรงโม่หินที่อยู่ทางด้านทิศใต้ซึ่งมีสภาพเป็นถนนลูกรังสามารถใช้สัญจรได้อย่างสะดวก
5. โครงการได้จัดให้มีป้ายเตือนเขตการระเบิด และเวลาทำการระเบิดซึ่งติดตั้งไว้บริเวณริมเส้นทางก่อนเข้าสู่พื้นที่หน้าเหมือง
6. โครงการได้จัดให้มีระบบรถฉีดพ่นน้ำตามแนวเส้นทางขนส่งแร่ภายในโครงการ และบริเวณเส้นทางหลวงชนบทหมายเลข นว. 4100 เป็นประจำทุกวัน
7. โครงการได้จัดให้มีบ่อล้างล้อรถบรรทุก ซึ่งได้กำชับให้มีการล้างล้อรถบรรทุกทุกครั้งก่อนออกสู่พื้นที่ภายนอก
8. โครงการได้จัดตั้งกองทุนต่างๆ ได้แก่ กองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่ และกองทุนเฝ้าระวังภาวะสุขภาพ เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเฝ้าระวังสุขภาพอนามัยของราษฎรในชุมชนใกล้เคียง
9. โครงการได้จัดตั้งคณะกรรมการมวลชนสัมพันธ์ที่ประกอบด้วยผู้แทนจาก 3 ฝ่าย เพื่อทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์โครงการ พิจารณาเรื่องร้องเรียนที่เกิดขึ้นจากการทำเหมือง ตลอดจนบริหารจัดการกองทุนต่างๆ

3.2 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ตั้งอยู่ที่ตำบลนากลาง อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ของห้างหุ้นส่วนจำกัด วังเจ้าหินอ่อนและแกรนิต ที่ได้กำหนดเป็นเงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตรตามหนังสือ ทส 1010.2/17944 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2561 สรุปได้ดังต่อไปนี้

3.2.1 คุณภาพอากาศ

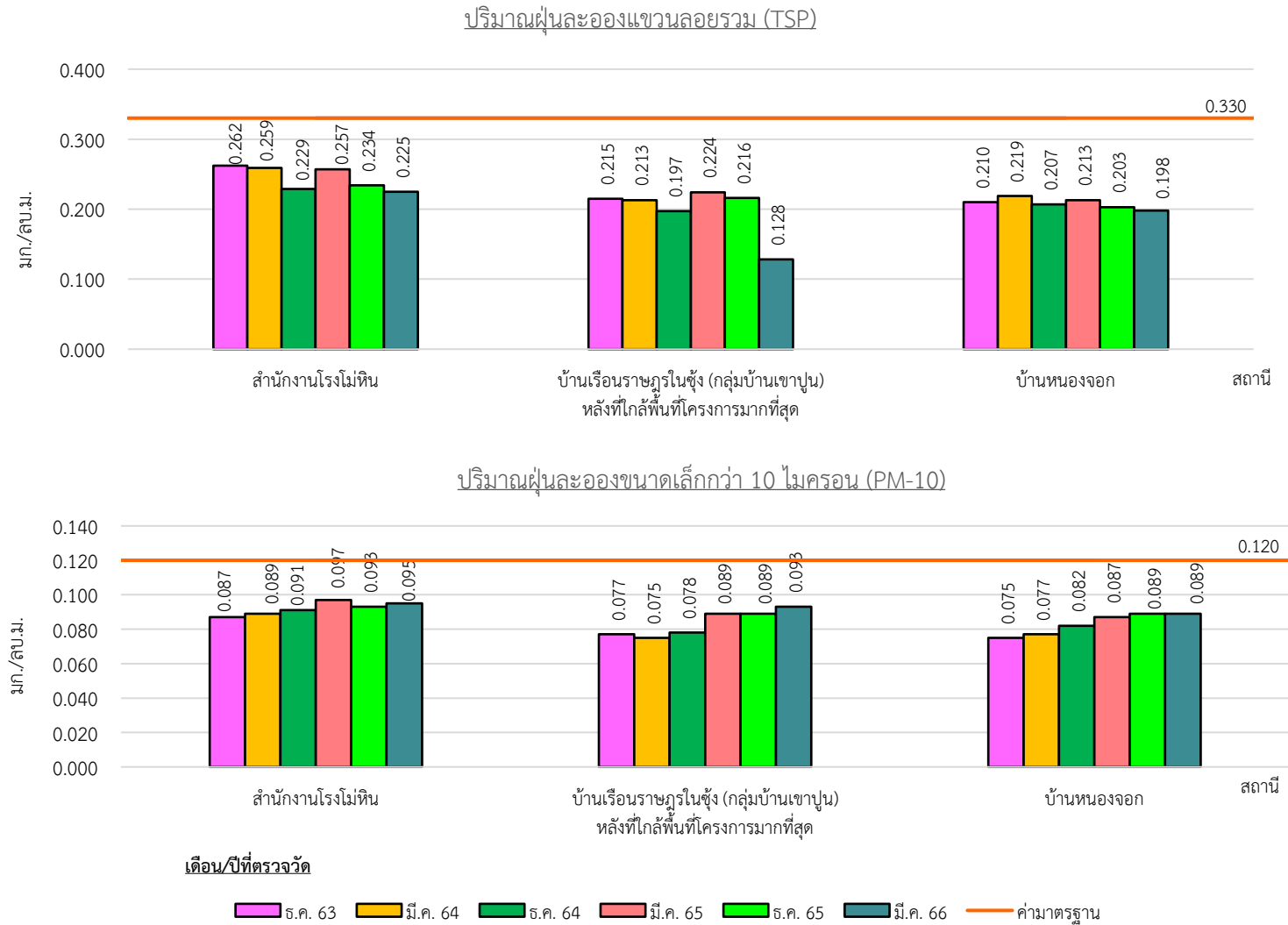
โครงการได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะมาตรการด้านคุณภาพอากาศ จึงเป็นผลทำให้การดำเนินโครงการไม่ส่งผลกระทบด้านฝุ่นละอองต่อชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง ทั้งนี้ หากพิจารณาจากผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในรูปของปริมาณฝุ่นละอองแขวนลอยรวม (TSP) และปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM-10) ในช่วงปีพ.ศ. 2563-2566 ช่วงที่ติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมหลังเปิดดำเนินโครงการ พบว่า สำนักงานโรงโม่หินของโครงการ มีค่า TSP อยู่ในช่วง 0.201-0.262 มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร และ PM-10 อยู่ในช่วง 0.083-0.097 มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร บ้านเรือนราษฎรบ้านในซึ้ง (กลุ่มบ้านเขาปูน) หลังที่ใกล้พื้นที่โครงการมากที่สุด มีค่า TSP อยู่ในช่วง 0.183-0.224 มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร และ PM-10 อยู่ในช่วง 0.072-0.093 มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร และบ้านหนองจอก มีค่า TSP อยู่ในช่วง 0.184-0.219 มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร ค่า PM-10 อยู่ในช่วง 0.071-0.089 มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 พ.ศ. 2547 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป ที่กำหนดค่า TSP ไว้ไม่เกิน 0.330 มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร และ PM-10 ไว้ไม่เกิน 0.120 มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3-1 และรูปที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 สรุปผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในปี พ.ศ. 2563-2566

สถานีตรวจวัด	วัน/เดือน/ปี	ปริมาณ TSP (มก./ลบ.ม.)	ปริมาณ PM-10 (มก./ลบ.ม.)
- สำนักงานโรงโม่หิน	ธ.ค. 63	0.241-0.262	0.083-0.087
	มี.ค. 64	0.248-0.259	0.085-0.089
	ธ.ค. 64	0.204-0.229	0.083-0.091
	มี.ค. 65	0.244-0.257	0.091-0.097
	ธ.ค. 65	0.219-0.234	0.087-0.093
	มี.ค. 66	0.201-0.225	0.088-0.095
- บ้านเรือนราษฎรบ้านในซึ้ง	ธ.ค. 63	0.184-0.215	0.073-0.077
	มี.ค. 64	0.198-0.213	0.072-0.075
	ธ.ค. 64	0.192-0.197	0.076-0.078
	มี.ค. 65	0.198-0.224	0.079-0.089
	ธ.ค. 65	0.195-0.216	0.085-0.089
	มี.ค. 66	0.183-0.218	0.082-0.093
- บ้านหนองจอก	ธ.ค. 63	0.184-0.210	0.072-0.075
	มี.ค. 64	0.192-0.219	0.071-0.077
	ธ.ค. 64	0.198-0.207	0.076-0.082
	มี.ค. 65	0.201-0.213	0.084-0.087
	ธ.ค. 65	0.184-0.203	0.085-0.089
	มี.ค. 66	0.194-0.198	0.086-0.089
ค่ามาตรฐาน*		0.330	0.120

ที่มา: ตรวจวิเคราะห์โดยห้องหันทันส่วนจำกัด บลู คอนซัลแตนท์ 2563-2566

หมายเหตุ : * มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 พ.ศ. 2547 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป

รูปที่ 3-1 ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศ ในช่วงปี พ.ศ. 2563-2566

3.2.2 เสียง

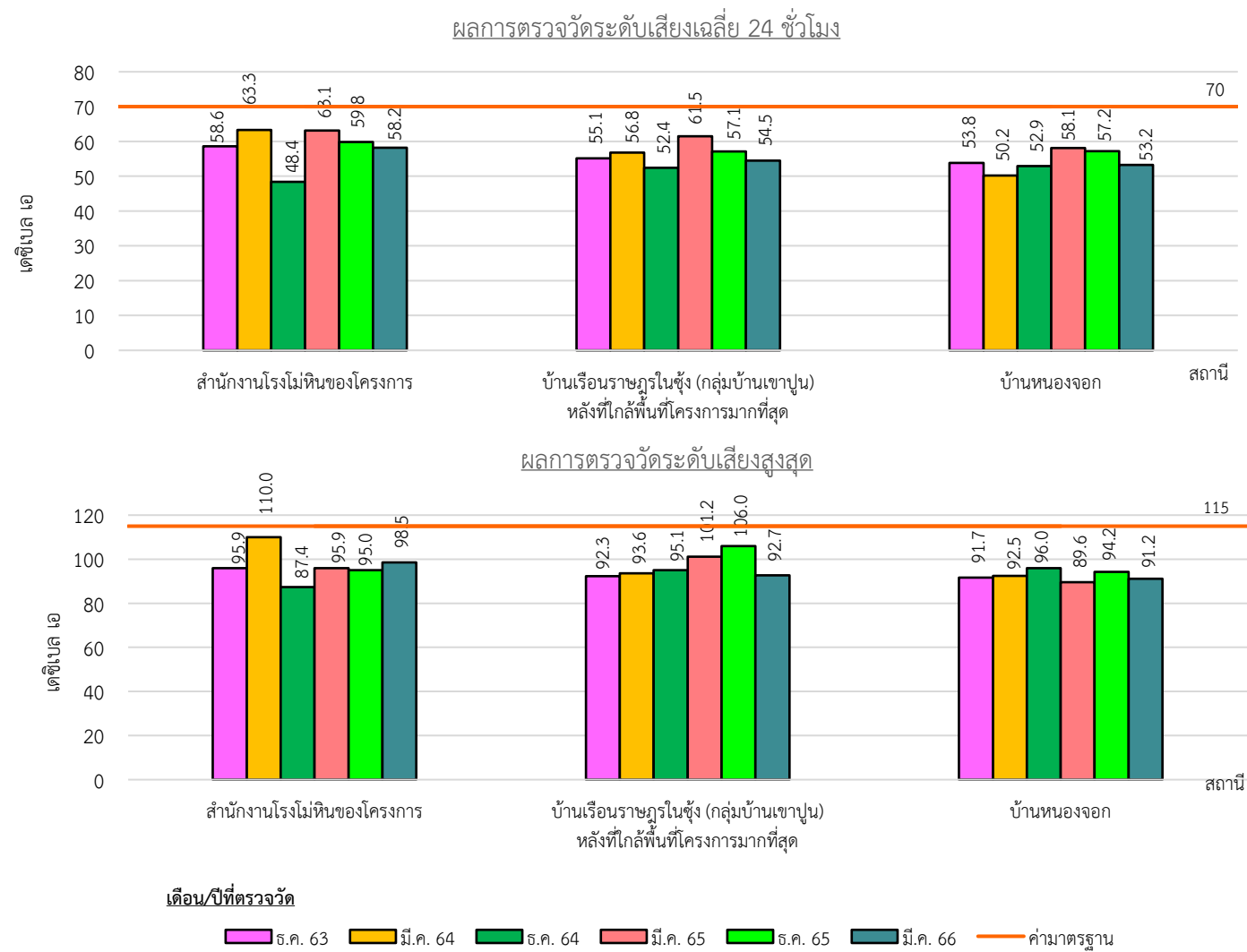
โครงการได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะมาตรการด้านเสียง จึงเป็นผลทำให้การดำเนินโครงการไม่ส่งผลกระทบด้านเสียงดังรบกวนต่อชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง ทั้งนี้หากพิจารณาจากผลการตรวจวัดระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (Leq 24 hr.) และระดับเสียงสูงสุด (Lmax) ในช่วงปีพ.ศ. 2563-2566 ช่วงที่ติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมหลังเปิดดำเนินโครงการ พบว่า สำนักงานโรงโม่หินของโครงการ มีค่าระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 44.5-63.3 เดซิเบล เอ ระดับเสียงสูงสุด อยู่ในช่วง 75.9-110.0 เดซิเบล เอ บ้านเรือนราษฎรบ้านในซุ้ง (กลุ่มบ้านเขาปูน) หลังที่ใกล้พื้นที่โครงการมากที่สุด มีค่าระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 49.4-61.5 เดซิเบล เอ ระดับเสียงสูงสุด อยู่ในช่วง 86.8-106.0 เดซิเบล เอ และบ้านหนองจอก มีค่าระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 47.6-58.1 เดซิเบล เอ ระดับเสียงสูงสุด อยู่ในช่วง 72.2-96.0 เดซิเบล เอ และเมื่อนำค่าที่ตรวจวัดได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 15 พ.ศ. 2540 เรื่อง กำหนดมาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไป พบว่า มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือมีค่าระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ไม่เกิน 70 เดซิเบล เอ และระดับเสียงสูงสุด ไม่เกิน 115 เดซิเบล เอ แสดงดังตารางที่ 3-2 และรูปที่ 3-2

ตารางที่ 3-2 สรุปผลการตรวจวัดระดับเสียงในปี 2563-2566

สถานีตรวจวัด	วัน/เดือน/ปี	ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชม. (เดซิเบล เอ)	ระดับเสียงสูงสุด (เดซิเบล เอ)
- สำนักงานโรงโม่หินของโครงการ	ธ.ค. 63	56.6-58.6	87.9-95.9
	มี.ค. 64	56.9-63.3	94.3-110.0
	ธ.ค. 64	44.5-48.4	75.9-87.4
	มี.ค. 65	60.8-63.1	88.9-95.9
	ธ.ค. 65	58.9-59.8	93.5-95.0
	มี.ค. 66	56.2-58.2	93.2-98.5
- บ้านเรือนราษฎรบ้านในซุ้ง (กลุ่มบ้านเขาปูน) หลังที่ใกล้พื้นที่โครงการมากที่สุด	ธ.ค. 63	53.6-55.1	89.7-92.3
	มี.ค. 64	55.2-56.8	90.3-93.6
	ธ.ค. 64	49.4-52.4	86.8-95.1
	มี.ค. 65	58.9-61.5	90.4-101.2
	ธ.ค. 65	53.5-57.1	91.8-106.0
	มี.ค. 66	52.2-54.5	89.1-92.7
- บ้านหนองจอก	ธ.ค. 63	50.6-53.8	85.2-91.7
	มี.ค. 64	49.8-50.2	83.5-92.5
	ธ.ค. 64	50.6-52.9	90.1-96.0
	มี.ค. 65	47.6-58.1	79.1-89.6
	ธ.ค. 65	51.5-57.2	87.5-94.2
	มี.ค. 66	47.7-53.2	72.2-91.2
ค่ามาตรฐาน*		70	115

ที่มา: ตรวจวัดโดยห้างหุ้นส่วนจำกัด บลู คอนซัลแตนท์, 2563-2566

หมายเหตุ : * มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 15 (พ.ศ.2540) เรื่อง กำหนดมาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไป

รูปที่ 3-2 ผลการตรวจวัดระดับเสียง ในช่วงปี พ.ศ. 2563-2566

3.2.3 แรงสั่นสะเทือน

โครงการได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะ มาตรการด้านการใช้วัตถุระเบิด จึงเป็นผลทำให้การดำเนินโครงการไม่ส่งผลกระทบด้านแรงสั่นสะเทือนต่อชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง ทั้งนี้หากพิจารณาจากผลการตรวจวัดแรงสั่นสะเทือนในรูปของค่าความเร็วอนุภาคสูงสุดในช่วงปี พ.ศ. 2563 - 2566 พบว่า บริเวณบ้านเรือนราษฎรบ้านในซึ้ง (กลุ่มบ้านเขาปูน) หลังที่ใกล้พื้นที่โครงการมากที่สุด ในเดือนมีนาคม 2564 มีค่าความเร็วอนุภาคสูงสุดที่มีค่ามากที่สุดในแนวแกนขวาง เท่ากับ 0.413 มิลลิเมตร/วินาที ความถี่ 7.9 เฮิรตซ์ และการขจัดเท่ากับ 0.008 มิลลิเมตร ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2548 เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองหิน สำหรับเดือนธันวาคม 2564 ไม่ได้ทำการตรวจวัดแรงสั่นสะเทือน เนื่องจากช่วงดังกล่าวไม่มีการระเบิดหน้าเหมือง รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3-3

ตารางที่ 3-3 สรุปผลการตรวจวัดแรงสั่นสะเทือนขณะระเบิดหน้าเหมืองในปีพ.ศ. 2563-2566

สถานี	วัน/เดือน/ปี		ความถี่ (เฮิรตซ์)	ความเร็ว อนุภาค (มม./วินาที)	ค่า มาตรฐาน*	ระยะขจัด (มม.)	ค่า มาตรฐาน*
- บ้านเรือนราษฎรบ้านใน ซึ้ง	9 ธ.ค. 63	TRANSVERSE	17	0.102	21.4	0.001	0.20
		VERTICAL	51	0.197	50.8	0.001	0.20
		LONGITUDINAL	5.3	0.166	12.7	0.046	0.40
	8 มี.ค. 64	TRANSVERSE	7.9	0.413	≤12.7	0.008	≤0.25
		VERTICAL	6.9	0.286	≤12.7	0.007	≤0.29
		LONGITUDINAL	7.4	0.365	≤12.7	0.011	≤0.29
	6 ธ.ค. 64	TRANSVERSE	**	**	**	**	**
		VERTICAL	**	**	**	**	**
		LONGITUDINAL	**	**	**	**	**
	21 มี.ค. 65	TRANSVERSE	-	<0.200	<4.7	<0.001	<0.20
		VERTICAL	-	<0.200	<4.7	<0.001	<0.20
		LONGITUDINAL	-	<0.200	<4.7	<0.001	<0.20
	23 ธ.ค. 65	TRANSVERSE	18	0.181	≤22.6	0.002	<0.20
		VERTICAL	27	0.402	≤33.9	0.002	<0.20
		LONGITUDINAL	10	0.181	≤15.1	0.002	<0.20
	24 มี.ค. 66	TRANSVERSE	19	0.111	≤23.9	0.001	<0.20
		VERTICAL	20	0.190	≤25.1	0.001	<0.20
		LONGITUDINAL	19	0.111	≤25.1	0.001	<0.20

ที่มา : ตรวจวิเคราะห์โดยห้างหุ้นส่วนจำกัด บลู คอนซัลแตนท์, 2563-2566

หมายเหตุ : * มาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2548 เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองหิน

** ไม่มีการตรวจวัดแรงสั่นสะเทือน

3.2.4 คุณภาพน้ำผิวดิน

โครงการได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะมาตรการด้านอุทกวิทยาและคุณภาพน้ำ จึงเป็นผลทำให้การดำเนินโครงการไม่ส่งผลกระทบด้านคุณภาพน้ำต่อแหล่งน้ำผิวดินที่อยู่ใกล้เคียง ทั้งนี้หากพิจารณาจากผลการวิเคราะห์คุณภาพผิวดินบริเวณบริเวณบ่อ Sump ของโครงการ และสระน้ำด้านทิศตะวันออก ระยะ 80 เมตร ในช่วงปี พ.ศ. 2563-2566 พบว่า มีค่าความเป็นกรด-ด่าง อยู่ในช่วง 7.1-8.4 ความขุ่น อยู่ในช่วง 0.96-29.60 เอ็นทียู ตะกอนแขวนลอยทั้งหมด อยู่ในช่วง 3-56.0 มิลลิกรัม/ลิตร ตะกอนละลายทั้งหมด อยู่ในช่วง 75-265 มิลลิกรัม/ลิตร ตะกอนทั้งหมด อยู่ในช่วง 87-287 มิลลิกรัม/ลิตร ความกระด้างทั้งหมด อยู่ในช่วงตั้งแต่ไม่น้อยกว่า 0.50-131.56 มิลลิกรัม/ลิตร ในรูปของแคลเซียมคาร์บอเนต ซัลเฟต อยู่ในช่วงตั้งแต่ไม่น้อยกว่า 5.00-16.23 มิลลิกรัม/ลิตร เหล็กทั้งหมด อยู่ในช่วง 0.173-2.03 มิลลิกรัม/ลิตร แคดเมียม อยู่ในช่วงตั้งแต่ไม่น้อยกว่า 0.001-0.002 มิลลิกรัม/ลิตร ตะกั่ว อยู่ในช่วงตั้งแต่ไม่น้อยกว่า 0.001-0.005 มิลลิกรัม/ลิตร และสารหนู อยู่ในช่วงตั้งแต่ไม่น้อยกว่า 0.0005-0.0059 มิลลิกรัม/ลิตร พบว่าดัชนีต่างๆ ทั้งความเป็นกรด-ด่าง และโลหะหนัก มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฉบับที่ 8 พ.ศ. 2537 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3-4 และรูปที่ 3-3

ตารางที่ 3-4 สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดินในช่วงปีพ.ศ. 2563-2566

ดัชนี	หน่วย	เดือน/ปี	ผลการวิเคราะห์		ค่ามาตรฐาน
			ST.1	ST.2	
ความเป็นกรด-ด่าง (pH)	-	ธ.ค. 63	7.79	7.88	5.0-9.0
		มี.ค. 64	8.4	7.8	
		ธ.ค. 64	7.1	8.2	
		มี.ค. 65	7.9	7.6	
		ธ.ค. 65	8.0	7.6	
		มี.ค. 66	7.2	7.6	
ความขุ่น (Turbidity)	NTU	ธ.ค. 63	10.07	15.35	-
		มี.ค. 64	15.10	17.12	
		ธ.ค. 64	10.29	13.85	
		มี.ค. 65	16.74	0.96	
		ธ.ค. 65	29.60	2.64	
		มี.ค. 66	20.30	1.35	
ตะกอนแขวนลอยทั้งหมด (Total Suspended Solids)	mg/l	ธ.ค. 63	3	56.0	-
		มี.ค. 64	31	22	
		ธ.ค. 64	10	17	
		มี.ค. 65	15	4	
		ธ.ค. 65	12	5	
		มี.ค. 66	16	3	
ตะกอนละลายทั้งหมด (Total Dissolved Solids)	mg/l	ธ.ค. 63	90	110	-
		มี.ค. 64	255	265	
		ธ.ค. 64	260	145	
		มี.ค. 65	80	125	
		ธ.ค. 65	75	105	
		มี.ค. 66	85	120	

ตารางที่ 3-4 สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดินในช่วงปีพ.ศ. 2563-2566 (ต่อ)

ดัชนี	หน่วย	เดือน/ปี	ผลการวิเคราะห์		ค่ามาตรฐาน
			ST.1	ST.2	
ตะกอนทั้งหมด (Total Solids)	mg/l	ธ.ค. 63	93	166	-
		มี.ค. 64	286	287	
		ธ.ค. 64	270	162	
		มี.ค. 65	95	129	
		ธ.ค. 65	87	110	
		มี.ค. 66	101	123	
ความกระด้างทั้งหมด (Total Hardness)	mg/l as CaCO ₃	ธ.ค. 63	38.80	115	-
		มี.ค. 64	40.1	120.0	
		ธ.ค. 64	98.80	<0.50	
		มี.ค. 65	71.24	131.56	
		ธ.ค. 65	52.00	83.20	
		มี.ค. 66	64.00	81.20	
ซัลเฟต (Sulfate)	mg/l	ธ.ค. 63	7.84	16.23	-
		มี.ค. 64	5.28	12.43	
		ธ.ค. 64	5.00	<5.00	
		มี.ค. 65	<5.00	<5.00	
		ธ.ค. 65	<5.00	<5.00	
		มี.ค. 66	<5.00	<5.00	
เหล็กทั้งหมด (Total Iron)	mg/l	ธ.ค. 63	0.39	0.81	-
		มี.ค. 64	1.37	0.96	
		ธ.ค. 64	1.84	0.76	
		มี.ค. 65	2.03	0.508	
		ธ.ค. 65	1.34	0.173	
		มี.ค. 66	0.745	0.046	
แคดเมียม (Cadmium)	mg/l	ธ.ค. 63	<0.001	<0.001	ไม่เกิน 0.005* ไม่เกิน 0.05**
		มี.ค. 64	<0.001	<0.001	
		ธ.ค. 64	<0.002	<0.002	
		มี.ค. 65	<0.002*	<0.002**	
		ธ.ค. 65	<0.002*	<0.002*	
		มี.ค. 66	<0.002*	<0.002**	
ตะกั่ว (Lead)	mg/l	ธ.ค. 63	<0.001	<0.001	ไม่เกิน 0.05
		มี.ค. 64	<0.001	<0.001	
		ธ.ค. 64	<0.003	<0.003	
		มี.ค. 65	0.005	<0.002	
		ธ.ค. 65	<0.002	<0.002	
		มี.ค. 66	<0.002	<0.002	

ตารางที่ 3-4 สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดินในช่วงปีพ.ศ. 2563-2566 (ต่อ)

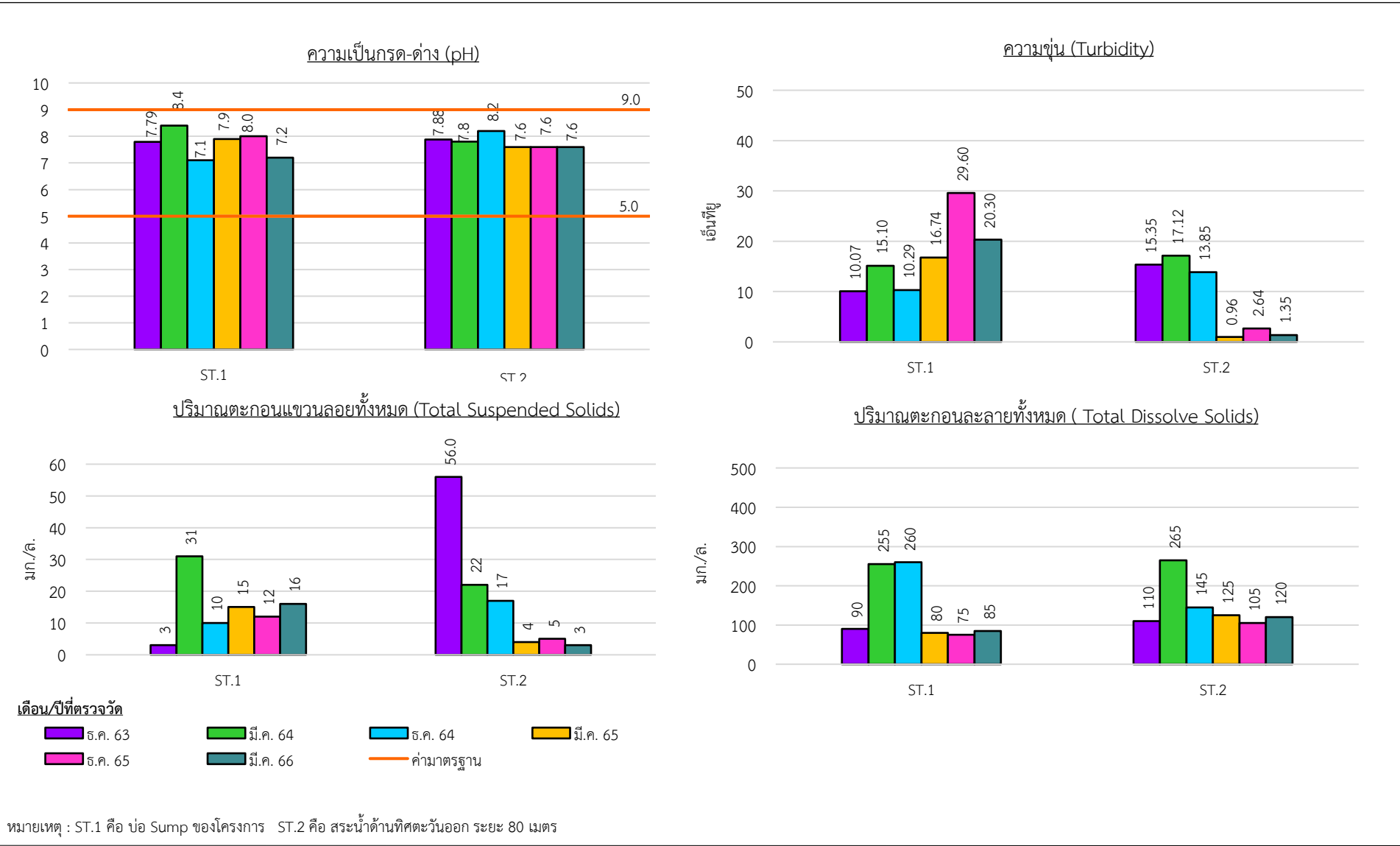
ดัชนี	หน่วย	เดือน/ปี	ผลการวิเคราะห์		ค่ามาตรฐาน
			ST.1	ST.2	
สารหนู (Arsenic)	mg/l	ธ.ค. 63	<0.0005	<0.0005	ไม่เกิน 0.01
		มี.ค. 64	0.0041	0.0016	
		ธ.ค. 64	0.0032	0.0012	
		มี.ค. 65	0.0059	0.0040	
		ธ.ค. 65	0.002	0.002	
		มี.ค. 66	0.0027	0.0029	

ที่มา : ตรวจวิเคราะห์โดยภาควิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2563-2566

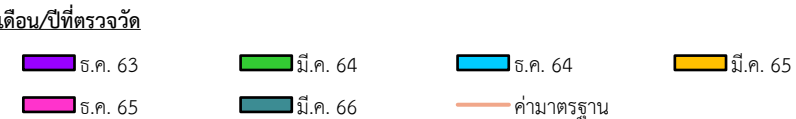
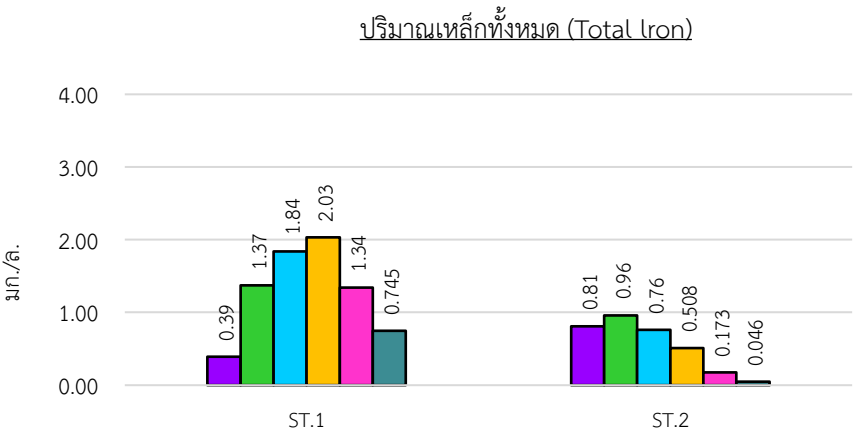
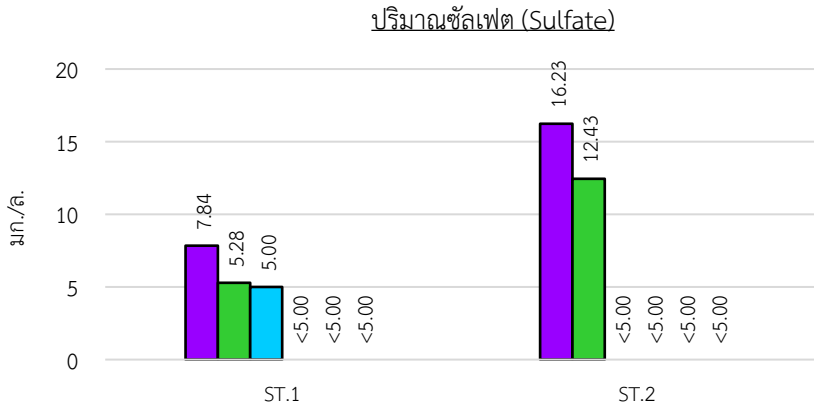
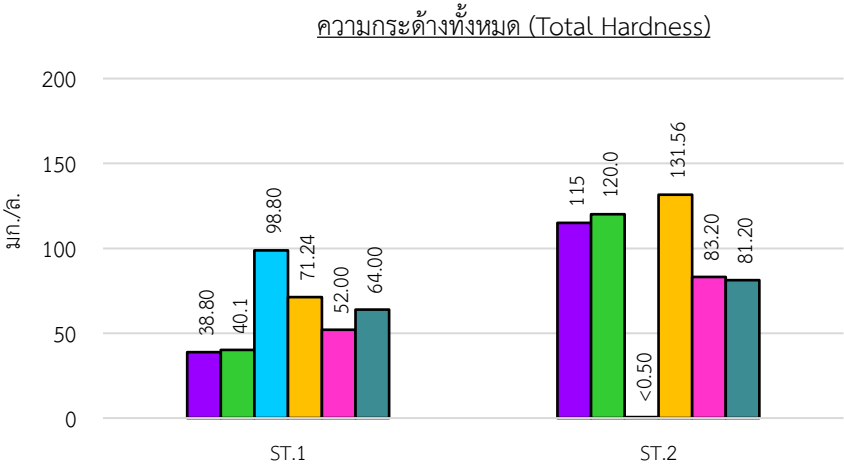
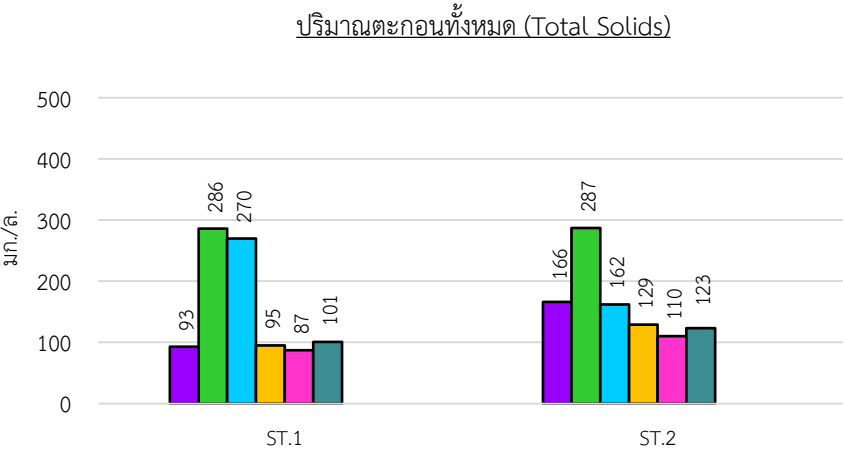
หมายเหตุ : มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) เรืองกำหนด มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3

* คือ ในน้ำมีความกระด้างในรูปของ $\text{CaCO}_3 \leq 100 \text{ mg/l}$ ** คือ ในน้ำมีความกระด้างในรูปของ $\text{CaCO}_3 > 100 \text{ mg/l}$

ST.1 คือ บ่อ Sump ของโครงการ ST.2 คือ สระน้ำด้านทิศตะวันออก ระยะ 80 เมตร

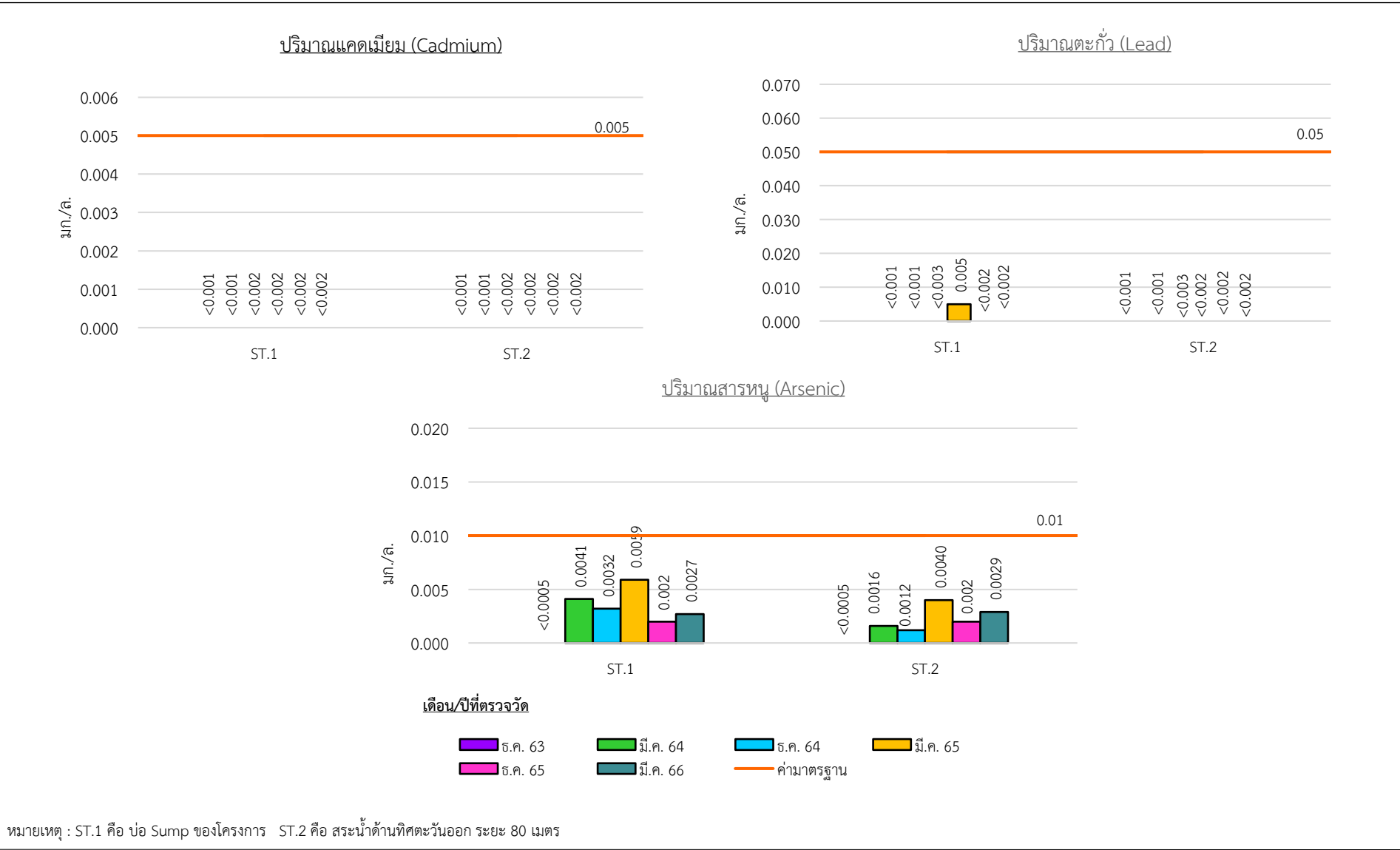

รูปที่ 3-3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดิน ในช่วงปี 2563-2566

หมายเหตุ : ST.1 คือ บ่อ Sump ของโครงการ ST.2 คือ สระน้ำด้านทิศตะวันออก ระยะ 80 เมตร

รูปที่ 3-3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดิน ในช่วงปี 2563-2566 (ต่อ)

รูปที่ 3-3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดิน ในช่วงปี 2563-2566 (ต่อ)

3.2.5 คุณภาพน้ำใต้ดิน

โครงการได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะ มาตรการด้านอุทกวิทยาและคุณภาพน้ำ จึงเป็นผลทำให้การดำเนินโครงการไม่ส่งผลกระทบด้านคุณภาพน้ำต่อแหล่งน้ำ ใต้ดินที่อยู่ใกล้เคียง ปีพ.ศ. 2563-2566 ช่วงที่ติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมหลังเปิดดำเนินโครงการ พบว่า มีค่า ความเป็นกรด-ด่าง อยู่ในช่วง 7.0-7.8 ความขุ่น อยู่ในช่วง 0.42-18.62 เอ็นทียู ตะกอนแขวนลอยทั้งหมด อยู่ในช่วงตั้งแต่ น้อยกว่า 4-85 มิลลิกรัม/ลิตร ตะกอนละลายทั้งหมด อยู่ในช่วง 295-570 มิลลิกรัม/ลิตร ตะกอนทั้งหมด อยู่ในช่วง 219- 574 มิลลิกรัม/ลิตร ความกระด้างทั้งหมด อยู่ในช่วง 88.40-268.2 มิลลิกรัม/ลิตร ในรูปของแคลเซียมคาร์บอเนต ซัลเฟต อยู่ในช่วง 5.16-50.0 มิลลิกรัม/ลิตร เหล็กทั้งหมด อยู่ในช่วงตั้งแต่ น้อยกว่า 0.07-0.94 มิลลิกรัม/ลิตร แคดเมียม อยู่ในช่วง ตั้งแต่ น้อยกว่า 0.001 - 0.002 มิลลิกรัม/ลิตร ตะกั่ว อยู่ในช่วงตั้งแต่ น้อยกว่า 0.001 -0.021 มิลลิกรัม/ลิตร และสารหนู อยู่ ในช่วงตั้งแต่ น้อยกว่า 0.0005 - 0.018 มิลลิกรัม/ลิตร ซึ่งผลการวิเคราะห์ดังกล่าวมีค่าอยู่ในเกณฑ์อนุโลมสูงสุดตามประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการป้องกันด้าน สาธารณสุขและการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2551 แสดงดังตารางที่ 3-5 และรูปที่ 3-4 รายละเอียดแสดง ดังตารางที่ 3-5

ตารางที่ 3-5 สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำใต้ดินในช่วงปีพ.ศ. 2563-2566

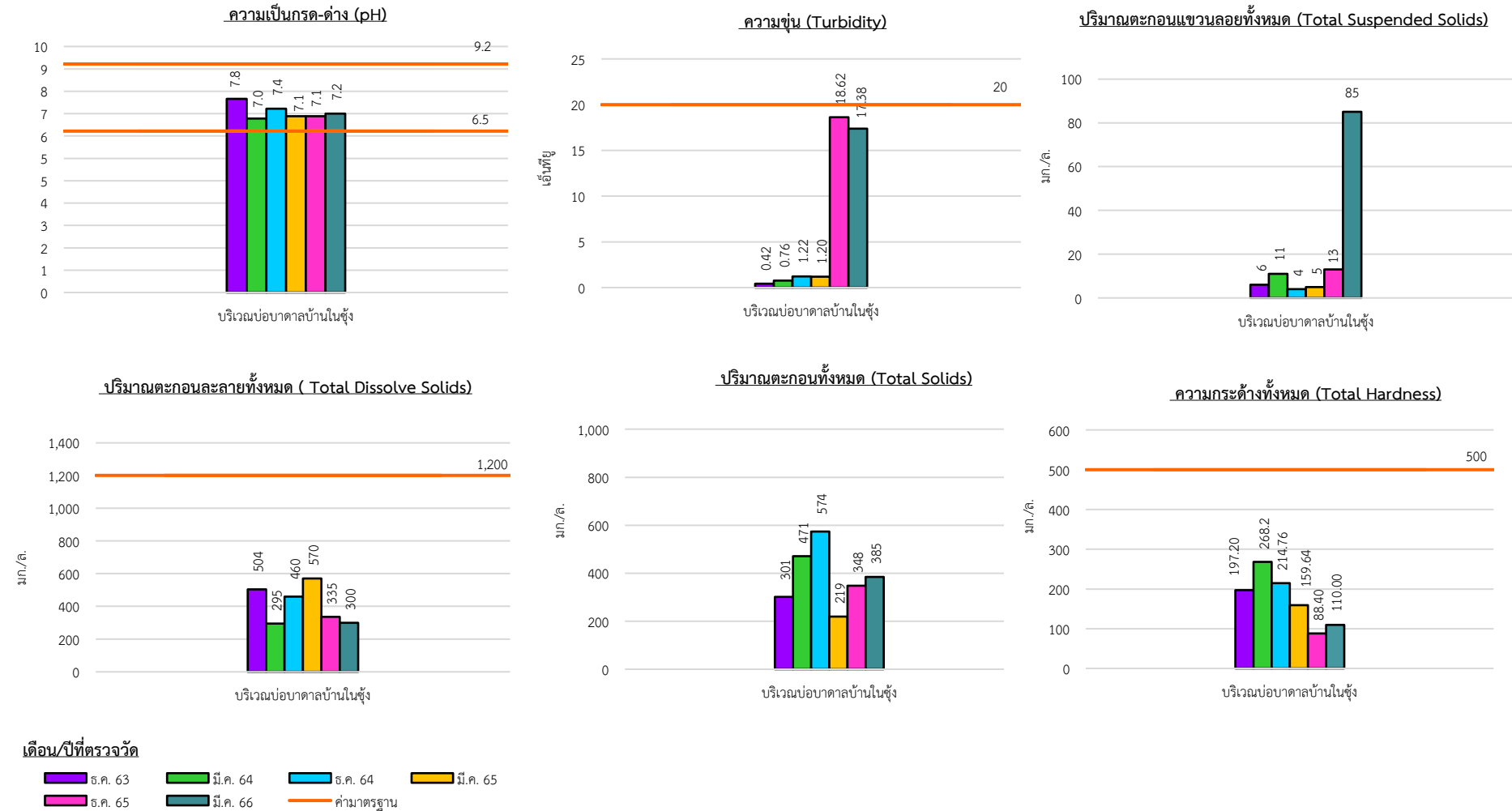
ดัชนี	เดือน/ปี	หน่วย	ผลการวิเคราะห์	ค่ามาตรฐาน*
ความเป็นกรด-ด่าง (pH)	ธ.ค. 63	-	7.8	6.5-9.2
	มี.ค. 64		7.0	
	ธ.ค. 64		7.4	
	มี.ค. 65		7.1	
	ธ.ค. 65		7.1	
	มี.ค. 66		7.2	
ความขุ่น (Turbidity)	ธ.ค. 63	NTU	0.42	ไม่เกิน 20
	มี.ค. 64		0.76	
	ธ.ค. 64		1.22	
	มี.ค. 65		1.20	
	ธ.ค. 65		18.62	
	มี.ค. 66		17.38	
ตะกอนแขวนลอยทั้งหมด (Total Suspended Solids)	ธ.ค. 63	mg/l	6	ไม่ได้กำหนด
	มี.ค. 64		11	
	ธ.ค. 64		4	
	มี.ค. 65		5	
	ธ.ค. 65		13	
	มี.ค. 66		85	
ตะกอนละลายทั้งหมด (Total Dissolved Solids)	ธ.ค. 63	mg/l	504	ไม่เกิน 1,200
	มี.ค. 64		295	
	ธ.ค. 64		460	
	มี.ค. 65		570	
	ธ.ค. 65		335	
	มี.ค. 66		300	

ตารางที่ 3-5 สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำใต้ดินในช่วงปีพ.ศ. 2563-2566 (ต่อ)

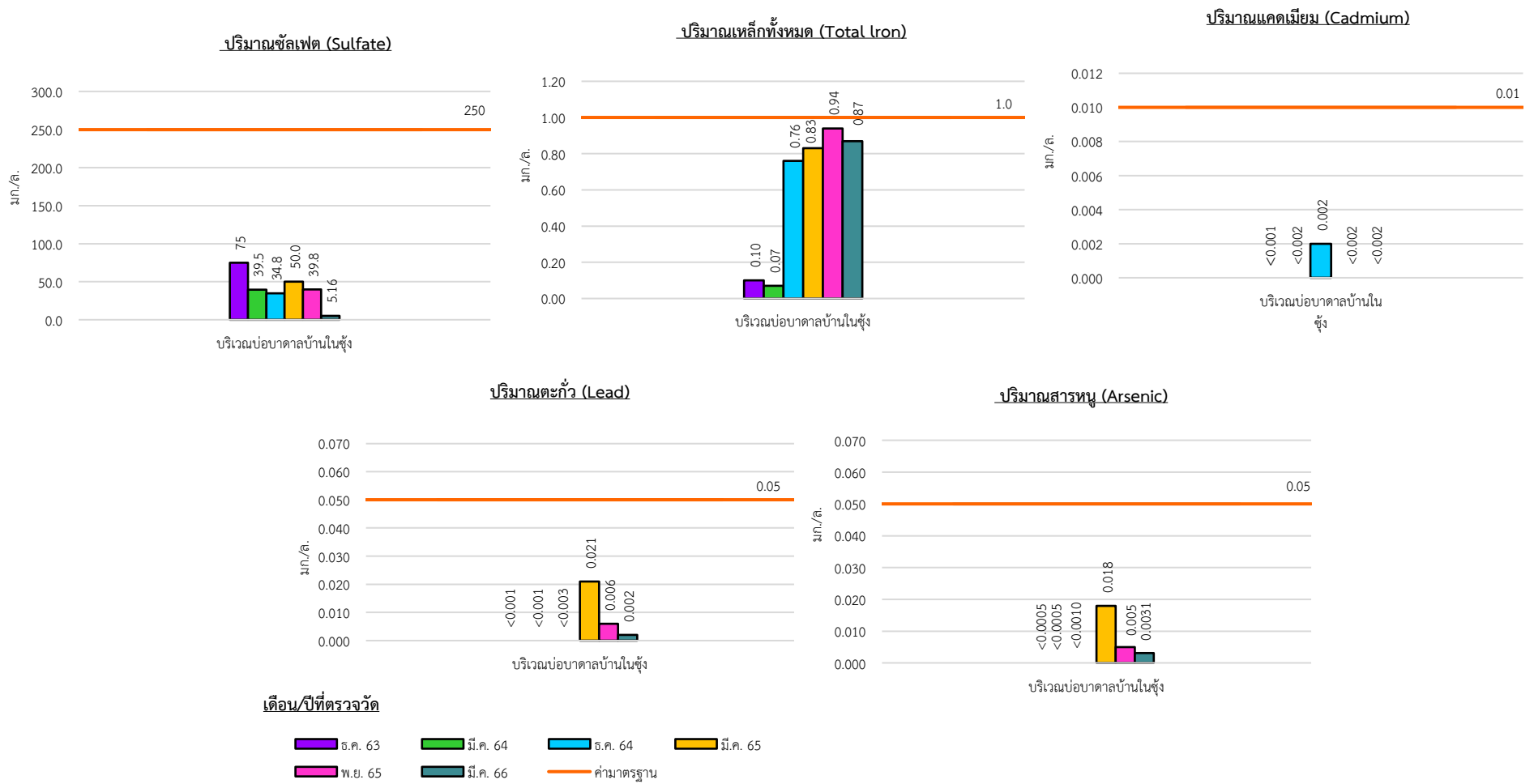
ดัชนี	เดือน/ปี	หน่วย	ผลการวิเคราะห์	ค่ามาตรฐาน*
ตะกอนทั้งหมด (Total Solids)	ธ.ค. 63	mg/l	301	ไม่ได้กำหนด
	มี.ค. 64		471	
	ธ.ค. 64		574	
	มี.ค. 65		219	
	ธ.ค. 65		348	
	มี.ค. 66		385	
ความกระด้างทั้งหมด (Total Hardness)	ธ.ค. 63	mg/l as CaCO ₃	197.20	ไม่เกิน 500
	มี.ค. 64		268.2	
	ธ.ค. 64		214.76	
	มี.ค. 65		159.64	
	ธ.ค. 65		88.40	
	มี.ค. 66		110.00	
ซัลเฟต (Sulfate)	ธ.ค. 63	mg/l	75	ไม่เกิน 250
	มี.ค. 64		39.5	
	ธ.ค. 64		34.8	
	มี.ค. 65		50.0	
	ธ.ค. 65		39.8	
	มี.ค. 66		5.16	
เหล็กทั้งหมด (Total Iron)	ธ.ค. 63	mg/l	0.10	ไม่เกิน 1.0
	มี.ค. 64		0.07	
	ธ.ค. 64		0.76	
	มี.ค. 65		0.83	
	ธ.ค. 65		0.94	
	มี.ค. 66		0.87	
แคดเมียม (Cadmium)	ธ.ค. 63	mg/l	<0.001	ไม่เกิน 0.01
	ธ.ค. 64		<0.002	
	มี.ค. 65		0.002	
	ธ.ค. 65		<0.002	
	มี.ค. 66		<0.002	
ตะกั่ว (Lead)	ธ.ค. 63	mg/l	<0.001	ไม่เกิน 0.05
	มี.ค. 64		<0.001	
	ธ.ค. 64		<0.003	
	มี.ค. 65		0.021	
	ธ.ค. 65		0.006	
	มี.ค. 66		0.002	
สารหนู (Arsenic)	ธ.ค. 63	mg/l	<0.0005	ไม่เกิน 0.05
	มี.ค. 64		<0.0005	
	ธ.ค. 64		<0.0010	
	มี.ค. 65		0.018	
	ธ.ค. 65		0.005	
	มี.ค. 66		0.0031	

ที่มา : ตรวจวิเคราะห์โดยภาควิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2563-2566

หมายเหตุ : * เกณฑ์อนุโลมสูงสุดตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการป้องกัน
ด้านสาธารณสุขและการป้องกันในเรืองสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2551

รูปที่ 3-4 ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำใต้ดิน ในช่วงปี 2563-2566

รูปที่ 3-4 ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำใต้ดิน ในช่วงปี 2563-2566 (ต่อ)

3.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ พบว่า โครงการได้นำมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมมาปฏิบัติตามได้เป็นอย่างดี โดยมาตรการที่กำหนดไว้มีความเหมาะสม เพียงพอ และสามารถดำเนินการได้ในทางปฏิบัติ แต่ยังมีมาตรการบางประเด็นที่ยังไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากยังไม่ถึงเวลาที่ต้องปฏิบัติ เช่น การฟื้นฟูพื้นที่ผ่านการทำเหมือง การปรับปรุงบ่อเหมืองและพัฒนาเป็นแหล่งกักเก็บน้ำ อย่างไรก็ตามโครงการจะได้ทำการฟื้นฟูพื้นที่ผ่านการทำเหมืองในแต่ละช่วงอายุประทานบัตร และได้เสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

- ให้รับดำเนินการจัดสร้างบ่อตกตะกอน บ2 ให้แล้วเสร็จ
- ให้รับดำเนินการจัดสร้างคันทำนบและคุระบายน้ำให้แล้วเสร็จ
- ให้รับดำเนินการจัดทำป้ายจำกัดความเร็วเพื่อนำไปติดตั้งไว้บริเวณริมเส้นทางขนส่งแร่
- ให้รับดำเนินการปรับปรุงโรงโม่หินให้เป็นไปตามประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พ.ศ. 2548 เรื่อง ให้โรงโม่บดหรือย่อยหินมีระบบป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- ให้รับดำเนินการจัดทำป้ายนโยบายความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยให้นำไปติดตั้งไว้บริเวณด้านหน้าโครงการ
- ให้รับดำเนินการจัดทำกล่องรับเรื่องร้องเรียนเพื่อนำไปติดตั้งไว้บริเวณสำนักงานโครงการ และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านในชุมชนต่างๆ ที่อยู่ใกล้เคียงโครงการ